

Urząd
Zamówień
Publicznych

Seminarium na temat kontroli zamówień publicznych

**Zamówienia IT – złe praktyki
stwierdzone w kontrolach Prezesa UZP
oraz przykłady dobrych praktyk**

Warszawa, 16 listopada 2015 r.

Kontrola Prezesa UZP:

- **Obejmuje legalność udzielenia zamówienia, czyli zgodność procedury udzielenia zamówienia z przepisami Pzp**
- **Obejmuje procedurę udzielenia zamówienia publicznego do etapu zawarcia umowy z wykonawcą i ewentualnych aneksów do umowy**
- **Może być wszczęta w terminie 4 lat od zakończenia postępowania**
- **Odbywa się w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych**

Wybrane statystyki dot. kontroli zamówień IT

Kontrole dot. zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki

- Od 2008 r. DKD UZP przeprowadził i zakończył ok. 63 kontrole tzw. zawiadomień
- Naruszenia stwierdzono w 42 kontrolach
- Naruszenia dotyczyły głównie (w 34 kontrolach) nieuprawnionego zastosowania art. 67 ust. 1 pkt 1 (dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę):
 - lit. a (z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze)
 - lit. b (z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów)
- Obecnie jest w toku 7 postępowań wyjaśniających i kontroli

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Zamawiający: Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Rodzaj zamówienia: usługi

Przedmiot zamówienia: Usługa wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego

Tryb postępowania: przetarg ograniczony

Wartość zamówienia: 731 707 317,07 zł, co stanowi równowartość 182 034 856,46 euro (w tym wartość zamówień uzupełniających 243 902,439 zł, co stanowi równowartość 60 678 286,14 euro)

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu - Zamawiający żądał od wykonawców wykazania, że dysponują lub będą dysponować zespołem dedykowanym (tj. przeznaczonym wyłącznie do realizacji umowy), składającym się z co najmniej 87 osób, spełniających szczegółowo określone w ogłoszeniu wymagania:

Lp.	Minimalna liczba osób dedykowana na daną funkcję	Wymagane przez Zamawiającego kompetencje
1.	minimum 2 (dwie) osoby dedykowane do pełnienia funkcji Eksperta utrzymania usług aplikacyjnych	<ul style="list-style-type: none">a) minimum 8-letnie doświadczenie zawodowe w branży IT;b) realizowanie w ciągu ostatnich 3 lat, przez okres minimum 2 lat, w ramach usługi utrzymania systemu informatycznego, o wartości co najmniej 3 mln zł brutto miesięcznie, prac w zakresie projektowania, integrowania, organizacji utrzymania oraz nadzoru usług IT, wspomagających realizację procesów biznesowych, realizowanych z wykorzystaniem wszystkich następujących technologii: IBM z/OS, IBM DB2, IBM Informix, Oracle Tuxedo i Microsoft Windows;c) znajomość zasad wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych oraz zasad rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;d) umiejętności niezbędne dla uzyskania certyfikatów ITIL Foundation oraz PRINCE2 Practitioner, potwierdzone tymi dokumentami lub innymi dokumentami, które potwierdzają takie umiejętności jak wymienione dokumenty (wykluczone są oświadczenia wykonawcy);e) znajomość systemów i narzędzi do projektowania i modelowania usług.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Lp.	Minimalna liczba osób dedykowana na daną funkcję	Wymagane przez Zamawiającego kompetencje
3.	minimum 2 (dwie) osoby dedykowane do pełnienia funkcji Eksperta przetwarzania wsadowego	<ul style="list-style-type: none">a) minimum 8-letnie doświadczenie zawodowe w branży IT;b) realizowanie w ciągu ostatnich 3 lat, przez okres minimum 2 lat, w ramach usługi utrzymania systemu informatycznego, o wartości co najmniej 3 mln zł brutto miesięcznie, prac w zakresie utrzymania i rozwoju usług IT, realizowanych w środowisku IBM z/OS z wykorzystaniem IBM DB2 i IBM TWS, charakteryzujących się wysoką złożonością (ponad 200 tys. zadań /miesiąc przetwarzających zasoby danych o wolumenie przekraczającym 30TB);c) znajomość zasad wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych oraz zasad rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;d) posiadanie potwierdzonych kwalifikacji w zakresie ukończenia certyfikowanego szkolenia: IBM DB2 for z/OS Application Performance and Tuning.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

- wskazane do realizacji zamówienia osoby miały być wyłącznie dedykowane do realizacji tego zamówienia, w określonej sztywno liczbie aż 87 osób,
- wskazane do realizacji osoby miały posiadać minimum 8 letnie doświadczenie w branży IT (39 osób spośród 87),
- wskazane osoby miały posiadać minimum 5 letnie doświadczenie w branży IT (33 osoby spośród 87),
- miały posiadać znajomość zasad wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych oraz zasad rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (47 osób spośród 87).

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Prezes Urzędu powołał biegłego z zakresu informatyki w celu ustalenia:

- czy ww. warunki udziału w postępowaniu są zgodne z przedmiotem zamówienia (tj. wykazują związek z przedmiotem zamówienia) oraz
- czy są proporcjonalne do przedmiotu zamówienia (a więc czy te warunki nie były nadmierne uwzględniając opis przedmiotu zamówienia oraz czy warunki te można uznać za adekwatne i konieczne do osiągnięcia celu - rozumianego jako dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawców zdolnych do realizacji zamówienia)

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Biegły w swojej opinii nie negował żądania, że zamówienie powinno być realizowane przez osoby posiadające doświadczenie w realizacji podobnych usług do zamawianych (tj. dotyczących przedsięwzięć o odpowiednim stopniu złożoności), ale zakwestionował „wymogi o charakterze nietechnicznym, takie jak:

- staż wykonywania określonych zadań,
- liczba klientów zewnętrznych i wewnętrznych,
- wartość finansowa zrealizowanych określonych zadań i przedsięwzięć”.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Biegły uznał np., że **wymóg posiadania przez dedykowane osoby określonego doświadczenia, tj. 8 lub 5 lat, „jest wygórowany w sposób nieuzasadniony”**.

Wskazał, że opis działania KSI ZUS na pewno uzasadnia konieczność posiadania przez pracujące nad utrzymaniem systemu osoby odpowiednich kompetencji i umiejętności potwierdzonych stosownymi certyfikatami i dyplomami lub posiadanie udokumentowanej znajomości stosowanych narzędzi o charakterze stricte technicznym lub posiadanie doświadczenia w realizacji zadań w obrębie zamawianych usług (np. posiadanie doświadczenia w zakresie utrzymania i rozwoju usługi IT, realizowanych w architekturze trójwarstwowej ...).

Niemniej, biegły zakwestionował równoczesne żądanie przez Zamawiającego spełnienia szeregu wymagań o charakterze personalnym, ponieważ z opisu działania systemu nie wynika konieczność posiadania przez osoby przeznaczone do realizacji zamówienia, np. szczególnie określonego minimalnego stażu w IT lub w pełnieniu podobnych funkcji.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Biegły stwierdził, że warunki dotyczące dedykowanego do realizacji zamówienia personelu choć w większości są uzasadnione treścią dokumentów: „Ogłoszenia o zamówieniu” oraz „Uproszczonego opisu KSI ZUS”, to **należy uznać za całkowicie nieuzasadnione w jego ocenie nw. aspekty przedmiotowych warunków:**

- **skład** – liczba i szczegółowo określone kwalifikacje,
- **dedykowany charakter** oraz jego przeznaczenie wyłącznie dla realizacji zamówienia,
- w przypadku części osób – **wymaganie posiadania umiejętności charakterystycznych dla działalności Zamawiającego,**
- **szczegółowo określony minimalny staż w IT.**

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Sporządzający opinię wyraził stanowisko, że „**spełnienie łącznie wszystkich powyższych warunków powoduje ograniczenie liczby potencjalnych wykonawców do jednego Wykonawcy – Asseco Poland S.A.**”

Zdaniem biegłego **opis sposobu potwierdzenia spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu jest „nadmierny, a ich łącznie spełnienie nie gwarantuje rzetelnego wykonania zamówienia”.**

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu – stwierdzone naruszenie:

- Art. 22 ust. 4 ustawy Pzp stanowi, że opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.
- Opis ten nie może ograniczać dostępu do zamówienia wykonawcom zdolnym do jego realizacji.
- Opis warunków proporcjonalny do przedmiotu zamówienia powinien być dokonywany przez pryzmat celu jakiemu ma on służyć, a więc zapewnieniu wyboru wykonawcy, który daje rękojmię należytego wykonania przedmiotu udzielanego zamówienia.
- Warunki udziału w postępowaniu muszą być uzasadnione charakterystyką, zakresem, stopniem złożoności lub warunkami realizacji zamówienia.
- **Zdaniem Prezesa Urzędu, sformułowane przez Zamawiającego warunki dotyczące dysponowania potencjałem kadrowym nie były proporcjonalne do przedmiotu zamówienia, co stanowi naruszenie przepisów art. 22 ust. 4 ustawy Pzp oraz art. 7 ust. 1 ustawy.**

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu (potencjał kadrowy):

Zamawiający podnosił m.in. argument, że „potencjalni Wykonawcy nie mieli zastrzeżeń do warunków stawianych przez Zakład”, **ponieważ nie wnosili przysługujących im środków ochrony prawnej względem opisu sposobu spełniania warunków udziału w postępowaniu.**

W opinii Prezesa Urzędu, **fakt niekwestionowania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu w drodze środków ochrony prawnej nie przesądza o prawidłowości tych warunków.**

Niedomaganie się zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu w tym zakresie może wynikać z indywidualnych decyzji o zaniechaniu udziału w postępowaniu, w tym podyktowanych względami biznesowymi, co nie świadczy o tym, że ustanowione przez Zamawiającego warunki nie były nadmierne.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu – wiedza i doświadczenie

Wykonawcy chcący ubiegać się o udzielenie przedmiotowego zamówienia musieli wykazać, że wykonali, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych, że wykonują:

1. Trzy usługi utrzymania systemu informatycznego świadczone nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy każda, przy czym:
 - 1) przynajmniej jedna usługa utrzymania musiała mieć wartość co najmniej 100 mln zł brutto i dotyczyć systemu informatycznego, spełniającego łącznie następujące warunki:
 - a) ...
 - b) z którego korzysta co najmniej 30 tys. klientów wewnętrznych w co najmniej 200 lokalizacjach rozproszonych geograficznie,**
 - c) ...

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu – wiedza i doświadczenie

Wykonawcy chcący ubiegać się o udzielenie przedmiotowego zamówienia musieli wykazać, że wykonali, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych, że wykonują:

2) przynajmniej jedna **usługa utrzymania** musiała mieć wartość co najmniej 10 mln zł brutto i dotyczyć **systemu informatycznego**, spełniającego łącznie następujące warunki:

a) przetwarzającego ponad 100 mln dokumentów w skali miesiąca,

b) ...

c) wymieniającego dane z co najmniej 3 rejestrami publicznymi,

d) ...

3) przynajmniej jedna **usługa utrzymania** musiała mieć wartość co najmniej 10 mln zł brutto i dotyczyć **systemu informatycznego**, spełniającego łącznie następujące warunki:

a) obsługującego co najmniej 100 tys. spraw klientów zewnętrznych miesięcznie,

b) obsługującego w miesiącu co najmniej 500 tys. transakcji wypłat (gotówkowych lub bezgotówkowych) dla klientów. (...).

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu – wiedza i doświadczenie

- Prezes Urzędu, w oparciu o opinię biegłego, zakwestionował warunek udziału w postępowaniu dotyczący wiedzy i doświadczenia, **w zakresie w jakim Zamawiający określił w odniesieniu do usług referencyjnych wymogi dotyczące liczby: obsługiwanych klientów wewnętrznych i zewnętrznych, lokalizacji, przetwarzanych dokumentów, ewidencjonowanych operacji, współpracujących rejestrów, obsługiwanych transakcji.**
- W sporządzonej opinii biegły jednoznacznie stwierdził, że **ww. wymogi są nadmierne, nie mają bowiem technicznego uzasadnienia.** Zgodnie z opinią biegłego, kryteria ilościowe ściśle określone przez Zamawiającego mają znikome znaczenie dla jakości realizacji usług. Wymóg znajomości wykorzystywanych przez Zamawiającego narzędzi oraz doświadczenia w ich wykorzystaniu bez określenia kryteriów ilościowych bądź z ich określeniem ogólnym **powinien zostać uznany za wystarczający** do stwierdzenia zdolności potencjalnego wykonawcy do realizacji zamawianych usług.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Warunki udziału w postępowaniu – wiedza i doświadczenie

- Zgodnie z opinią biegłego, nie ma pod względem technicznym różnicy w doświadczeniu w realizacji usługi dla 5000 i 30 000 klientów.
- Podobnie nie ma znaczenia konkretna liczba lokalizacji, bowiem doświadczenie w usłudze dla kilku lokalizacji w różnych miejscowościach będzie wystarczające dla zdolności do wykonania usługi bardziej rozproszonej geograficznie.
- Nie mają również obiektywnego znaczenia dla możliwości realizacji zamawianych usług ilość składowanych danych, realizowanych transakcji, rozproszenie geograficzne i inne kwestionowane kryteria ilościowe.

Naruszenie: w ocenie Urzędu, w oparciu o przedstawioną przez biegłego opinię należało uznać, iż **warunek udziału w postępowaniu, dotyczący posiadania wiedzy i doświadczenia**, z uwagi na ww. aspekty, **był wygórowany i niezasadniony, a co za tym idzie został sformułowany w sposób niezgodny z przepisami art. 22 ust. 4 ustawy**. Powyższe stanowiło równocześnie naruszenie zasad udzielania zamówień określonych w art. 7 ust. 1 ustawy.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

KIO w uchwale KIO KD/58/15:

„Zaprzeczając tezom wynikającym z opinii biegłego Zamawiający powoływał się przede wszystkim na takie cechy systemu, jak stopień zaawansowania technologicznego, złożoność i znaczenie KSI, co samo w sobie nie świadczy o merytorycznej zasadności sformułowanych warunków.

Nie negując twierdzeń Zamawiającego dotyczących zakresu, stopnia złożoności i publicznego znaczenia systemu oraz wynikającej z tego konieczności zapewnienia jego prawidłowego działania, stwierdzić należy, że **nie wykazano związku między kwestionowanymi elementami warunków udziału w postępowaniu, a zagwarantowaniem prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia.**

Istnieniu takiego związku zaprzeczają natomiast wnioski wynikające z opinii biegłego.”

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

Zgodnie z ustaleniami kontroli, w składzie komisji przetargowej znalazło się 21 osób. Wśród nich 2 pracowników Zamawiającego, którzy znajdowali się w grupach wykonujących następujące czynności w postępowaniu:

- 1) przygotowywały opis przedmiotu zamówienia,
- 2) ustalały wartość zamówienia,
- 3) przygotowywały opis sposobu dokonywania oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu,
- 4) określały kryteria oceny ofert.

Ponadto, ww. osoby uczestniczyły we wszystkich spotkaniach komisji przetargowej, w tym w ocenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz w badaniu i ocenie ofert.

Osoby te, zgodnie z dokumentacją postępowania, **złożyły oświadczenia**, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy na druku ZP-1, **o braku okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1** ustawy - **dniu 4 kwietnia 2013 r.**, tj. w dniu otwarcia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożonego przez Wykonawcę Asseco Poland S.A.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

Równocześnie, z treści odpisu z KRS fundacji „Fundacja X” wynika, iż ww. osoby **zasiadały od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 14 marca 2014 r.** w organach statutowych Fundacji X (w radzie nadzorczej) razem z:

- 1) Panem Y – pracownikiem Asseco Poland S.A., który m.in. podpisywał i składał z upoważnienia Wykonawcy wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu firmy Asseco Poland S.A. oraz ofertę,
- 2) Panem X, który na podstawie upoważnienia udzielonego przez organy ww. spółki, był w imieniu Asseco Poland S.A., umocowany do reprezentowania firmy w badanym postępowaniu.

Wymienieni członkowie komisji przetargowej, w toku kontroli wyjaśnili, iż w pismach **z dnia 20 września 2010 r.** złożyli wnioski do Rady Fundatorów o usunięcie ich z fundacji (z Rady Nadzorczej oraz z funkcji członka fundacji).

Jednak przedstawiciele fundacji po otrzymaniu ww. próśb pracowników Zamawiającego, nie wystąpili do KRS z wnioskami o dokonanie stosownych zmian w danych rejestrowych fundacji. Stąd, dane osobowe pracowników Zamawiającego **widniały w rejestrze fundacji, jako pełniących funkcję członków rady nadzorczej - do dnia 14 marca 2014 r.**, kiedy to zostały usunięte przez Radę Fundatorów, na skutek uchwały podjętej w dniu 22 lutego 2014 r.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

- Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy **osoby** wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia **podlegają wyłączeniu, jeżeli pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób.**
- Z kolei z art. 17 ust. 2 stanowi, że **osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności,** o których mowa w ust. 1.
- **Powyższe przepisy mają na celu zagwarantowanie realizacji wyrażonej w art. 7 ust. 2 ustawy zasady bezstronności i obiektywizmu osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, **a jednocześnie zapobieżenie sytuacji, w której czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia wykonują osoby, co do których istnieje zagrożenie, że nie są bezstronne i obiektywne w danym postępowaniu.****

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

- W opinii UZP, istota niniejszej sprawy leży nie w ocenie skuteczności prawnej złożenia przez pracowników Zamawiającego rezygnacji z pełnienia funkcji w Fundacji X, ale **w fakcie, iż do dnia 14 marca 2014 r. dane tych osób znajdowały się w rejestrze fundacji, wraz z danymi pracowników wykonawcy.**
- **Bez wątplenia zaistniały stan faktyczny może budzić wątpliwości, odnośnie bezstronności i obiektywizmu osób odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania** o udzielenie zamówienia, **niezależnie od** rzeczywistego stopnia zaangażowania tych osób w działalność fundacji, częstotliwości spotkań z przedstawicielami Wykonawcy lub przyczyn zaniechania wykreślenia pracowników zamawiającego z KRS fundacji.
- **Wątpliwości co do bezstronności i obiektywizmu pracowników zamawiającego**, o których mowa wyżej, **stanowią bowiem rezultat sposobu widzenia i interpretowania faktu uwidocznienia ww. osób w KRS fundacji wraz z pełnomocnikami Wykonawcy Asseco Poland S.A.**, dodatkowo postrzegany negatywnie przez pryzmat ubiegania się o udzielenie przedmiotowego zamówienia tylko przez jednego wykonawcę Asseco Poland S.A.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

Naruszenie:

W opisanym stanie faktycznym oraz prawnym, **Pani xxxx oraz Pan xxxx powinni byli złożyć** na druku ZP-1 **oświadczenie o istnieniu okoliczności określonych w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy oraz wyłączyć się z udziału w postępowaniu** w dniu otwarcia złożonych w postępowaniu wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Złożenie oświadczenia przez ww. osoby o przeciwnej treści, tj. o braku okoliczności stanowiących podstawę wyłączenia z udziału w pracach komisji, należy uznać za naruszenie przepisów art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

KIO w uchwale KIO KD/58/15:

„Analiza przesłanek wyłączenia określonych w art. 17 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ustawy Pzp i zestawienie ich z przesłankami określonymi **w art. 17 ust. 1 pkt 4** ustawy Pzp **prowadzi do wniosku, że ten ostatni przepis ma charakter dopełniający.**

Okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ustawy Pzp z reguły są bowiem takimi, które wprost świadczą o braku bezstronności osób wykonujących czynności w postępowaniu, **a na pewno budzą wątpliwości w tym zakresie, zaś przepis art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp uzupełnia regulację o pozostałe nieuregulowane w innych punktach sytuacji.**

W przypadku zajścia okoliczności innych niż uregulowane w art. 17 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 5 ustawy Pzp, **a które mogą wpłynąć na bezstronne i obiektywne zachowanie danej osoby, powinna ona zostać wyłączona z postępowania i wystarcza w tej sytuacji sama możliwość powstania uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności danej osoby.**”

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

KIO w uchwale KIO KD/58/15:

„Przesłanka określona w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp ma charakter ocenny, podlega konkretyzacji na gruncie konkretnego stanu faktycznego i wymaga uwzględnienia okoliczności danego przypadku, **w tym odbioru zewnętrznego (np. przez pozostałych wykonawców) relacji łączącej pracownika zamawiającego z wykonawcą.**

Przy ocenie spełnienia przesłanek określonych w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp w ocenie Izby **występują zarówno aspekty o charakterze subiektywnym, jak i obiektywnym.**

Element subiektywny wynika z faktu, że oświadczenie składa konkretna osoba ..., w określonej sytuacji, czasie i przy określonym poziomie świadomości. A zatem przy ocenie prawidłowości jej oświadczenia należy uwzględnić, czy w momencie składania oświadczenia posiadała lub też powinna posiadać świadomość istnienia pewnych relacji z wykonawcą, które budzą wątpliwości co do jej bezstronności.”

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

KIO w uchwale KIO KD/58/15:

„**Aspekt obiektywny** natomiast związany jest z koniecznością oceny określonych okoliczności faktycznych lub prawnych **z punktu widzenia zewnętrznego obserwatora**, w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie, czy w zewnętrznym odbiorze okoliczności te mogą uzasadniać wątpliwości co do bezstronności danej osoby.

Tylko bowiem wprowadzenie obiektywnego punktu odniesienia pozwala na ocenę prawidłowości złożonego oświadczenia i osiągnięcie celu stawianego instytucji wyłączenia, którym jest ochrona zaufania wykonawców do osób biorących udział po stronie zamawiającego w czynnościach podejmowanych w postępowaniu.”

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

Wyłączenie osób wykonujące czynności w postępowaniu

KIO w uchwale KIO KD/58/15:

„W ocenie Izby, pracownicy Zamawiającego ujawnieni w KRS jako członkowie organów fundacji, w skład których wchodził również przedstawiciel wykonawcy Asseco S.A., byli zobowiązani do wyłączenia od udziału w postępowaniu, nawet w sytuacji wcześniejszego złożenia rezygnacji z członkostwa w tych organach i przy założeniu, że stan ujawniony w KRS nie odpowiadał stanowi rzeczywistości.

Należy bowiem wziąć pod uwagę, że w zewnętrznym odbiorze fakt figurowania tych osób w KRS fundacji mógł być traktowany jako faktyczny udział w jej organach ... **U odbiorcy takiej informacji (w tym np. u innych wykonawców zainteresowanych uzyskaniem zamówienia) mogło to wywołać wątpliwości co do bezstronności tych pracowników Zamawiającego, które to wątpliwości należy uznać za obiektywnie uzasadnione.**

W tym miejscu należy podkreślić, że przepis art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp nie wymaga, aby uzasadnione wątpliwości faktycznie wystąpiły, a **wystarczająca jest jedynie możliwość ich wystąpienia.**”

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KND/31/14)

**Informacja o wyniku kontroli doraźnej
UZP/DKD/KND/31/14 z dnia 30 września 2015 r.**

oraz

**uchwała KIO KD/58/15 z 9 listopada 2015 r. jest dostępna
na stronie www UZP:**

<http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;2970>

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

Zamawiający: Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Rodzaj zamówienia: usługi

Przedmiot zamówienia: Opieka serwisowa sprzętu
i oprogramowania HP

Tryb postępowania: WR na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a
ustawy Pzp

Wartość zamówienia: 21,2 mln zł

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

- Opieka serwisowa dotyczyła sprzętu i oprogramowania: przełączników LAN, macierzy, switch director, bibliotek EML 103e, oprogramowania Data Protector, oprogramowani SE, serwera, Superdome (Replikator).
- Zamawiający wskazał m.in., że zawarcie umowy było konieczne dla zapewnienia niezawodnej pracy systemu KSI ZUS i prawidłowego wykonania zadań ustawowych w zakresie zabezpieczenia społecznego.
Natomiast awaria któregokolwiek z urządzeń lub oprogramowania skutkować mogłaby zablokowaniem pracy aplikacji KSI ZUS, a co za tym idzie wstrzymaniem merytorycznych zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne Zakładu.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

- Zamawiający załączył do zawiadomienia **oświadczenie firmy HP**, z którego wynika, że spółka była jedynym podmiotem uprawnionym do świadczenia usług serwisowych na terenie Polski dla: Serwerów HP Superdome; HP Storage works HP Disk Arrays [XP1024, XP12000, XP24000, P9500]; HP HP-UX Software; Serwerów RX6600 oraz dostarczania nowych wersji oprogramowania, modyfikacji oprogramowania (ang. patches) oraz oprogramowania wbudowanego (ang. firmware), którego producentem jest Hewlett - Packard.

Zamawiający wyjaśnił także, że **w związku z ww. oświadczeniem nie prowadził analiz rynku w zakresie poszukiwania innego wykonawcy mogącego zrealizować przedmiot zamówienia.**

W oparciu o dotychczasowe doświadczenie oraz treść otrzymanego oświadczenia Zamawiający uznał, że jedynym podmiotem zdolnym do realizacji przedmiotowego zamówienia była firma HP.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

W ocenie Prezesa Urzędu **zakres zamówienia**, który objęto postępowaniem w trybie z wolnej ręki **nie stanowił pod względem technicznym na tyle specyficznych świadczeń, aby mogły być one realizowane wyłącznie przez wykonawcę zaproszonego do negocjacji**, tj. firmę HP.

Powyższą ocenę potwierdził biegły sądowy z zakresu informatyki, który w przekazanej opinii stwierdził, że w przedstawionym stanie faktycznym okoliczności przytoczone przez Zamawiającego nie wskazują przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze, które uzasadniałyby udzielenie zamówienia wyłącznie wykonawcy zaproszonemu do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Zdaniem biegłego, zawarty w zaproszeniu do negocjacji opis przedmiotu zamówienia i warunki realizacji zamówienia nie zawierają żadnych przeciwwskazań do realizacji zamówienia przez inne podmioty niż HP.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

Zamawiający wszczął postępowanie w trybie z wolnej ręki, **opierając się na oświadczeniu firmy**, która była zainteresowana sprzedażą swoich usług, **uzyskując jedynie subiektywną wiedzę na temat funkcjonujących na rynku rozwiązań.**

Upublicznienie informacji o zamówieniu w jednym z konkurencyjnych trybów udzielania zamówień publicznych, która to okoliczność jest najważniejsza dla zachowania reguł uczciwej konkurencji, **pozwoliłaby na zapoznanie się i udział w postępowaniu wszystkich potencjalnych podmiotów, które byłyby w stanie wykonać przedmiotowe zamówienie.**

W związku z wartością zamówienia weryfikacja rynku objęłaby również rynek europejski. Biegły zauważył, że w zakresie serwisu sprzętu komputerowego oraz oprogramowania firmy Hewlett Packard przeprowadzane były i są postępowania w procedurze konkurencyjnej.

Kontrola Prezesa UZP (UZP/DKD/KNZ/20/15)

Prezes Urzędu stwierdził, że **wyłonienie wykonawcy zamówienia**, stosownie do przepisów ustawy, **powinno zostać poprzedzone odpowiednią weryfikacją w oparciu o procedury ustawy, oparte na zasadzie konkurencyjności**, które są najlepszym sposobem oceny rynku.

Fakt istnienia podmiotu, którego oferta odpowiada wymaganiom Zamawiającego nie przesądza o tym, że postępowanie otwarte przeprowadzone w przedmiotowej sprawie nie doprowadziłoby do wyłonienia innego wykonawcy, **którego oferta byłaby korzystniejsza dla Zamawiającego**, a zarazem spełniała wszelkie wymogi stawiane przedmiotowemu zamówieniu.

Przedstawione przez Zamawiającego argumenty **nie wskazują, aby jedynie zaproszony do negocjacji wykonawca** - Hewlett Packard Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, **mógł świadczyć usługi będące przedmiotem kontrolowanego zamówienia w związku z przyczynami technicznymi o obiektywnym charakterze.**

Tym samym, w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy, **Zamawiający nie był uprawniony do zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy.**

Dobre Praktyki

Zakładka: „Wytyczne dotyczące udzielania zamówień publicznych”

Link: <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;2992>

➤ **Rekomendacje Prezesa UZP dotyczące udzielania zamówień publicznych na systemy informatyczne.**

Zawierają szczegółowe wskazania, co należy uwzględnić przy przygotowywaniu tego typu zamówień.

➤ **„Rekomendacje dotyczące prowadzenia postępowań na zakup lub modyfikację systemów informatycznych w administracji publicznej w okresie przed wprowadzeniem euro”.**

Rekomendacje zostały przyjęte w dniu 13 listopada 2013 r. przez Komitet Rady Ministrów d.s. Cyfryzacji. Opracowała je Grupa Zadaniowa ds. Dostosowania Systemów Informatycznych w Administracji Publicznej.

Dobre Praktyki

Zakładka: „Dobre praktyki”

Link: <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3109>

➤ **Analiza dobrych praktyk w zakresie realizacji umów IT, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki projektów informatycznych 7 Osi POIG**

Obszar zobowiązań dotyczący realizacji umowy IT

Rozłożenie ryzyka za wykonanie umowy IT

Obszar praw własności intelektualnej

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy IT

Gwarancja jakości

Obszar zmiany umowy; serwisu IT

Dostawa sprzętu

➤ **Regulamin przeprowadzenia dialogu technicznego; Komentarz dotyczący stosowania dialogu technicznego; Wzór ogłoszenia o dialogu technicznym**

Dobre Praktyki

- **Rekomendacje Prezesa UZP dotyczące udzielania zamówień publicznych na dostawę zestawów komputerowych** - wersja z 10 stycznia 2012 r.

Link: <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;2992>

Jednym z zaleceń był zapis dotyczący określenia wymaganej wydajności komputera poprzez preferowanie odwoływania się do testów aplikacyjnych (punkt 3.4. ww. rekomendacji).

- **Wykorzystywanie wyników testów aplikacyjnych do oceny wydajności zamawianych zestawów komputerowych**

Link: <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3111> (zakładka „Dobre praktyki“)

Dziękuję za uwagę

Daniel Wiciński

